

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR egynegyed évre:
Helyben házhoz szállítva 1:50 Pengő
Vidékre postán 1:80 Pengő
Külföldre egy évre 3 dollár

Megjelenik minden vasárnap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39.
Felelős szerkesztő és kiadó Rónai Frigyes.
Telefonszám 23

Nyitár sora 32 fillér
Hirdetések millimétersoranként 6 fillér
Leghosszabb hirdetés 1:20 P

Magyar-osztrák kulturális kapcsolatok.

Graf Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásiügyi miniszter Bécsben a magyar kultúra háború utáni eredményeiről tartott előadást. Az osztrák politikai és kulturális közvélemény mondhatni ültető melegséggel fogadta a magyar kultuszminisztert s előadásainak szinte páratlan elismerés jutott.

A szétbomlott monarchia magva egyrészt Magyarországot, másrészt az osztrák koronatarományokat. A történelmi idők folyamán a magyarok és osztrákok sokat szenvedtek. Verejtékünk, könnyeink és vérünk nemes gyümölcseként érett ki az idők folyamán gazdag kulturánk és az összeomlás után is megmaradt a romok alatt két örök, elpusztíthatatlan érték, becsületünk és műveltségünk. Ezt senki tőlünk el nem veheti, meg nem semmisítheti, éppen azért legszentebb kötelességünk, hogy ezeket a felbecsülhetetlen értékeket ápoljuk a szükségben és a nyomorban s megtartsuk állandóan erősítő, öregbítő a jövőre is. Ausztria kulturáját nem fenyegeti nagyobb veszély, mert a kis Ausztria mögött ott áll az egész hatalmas német kultúrterület, mint egy óriási szellemi háttér. Nekünk magyaroknak azonban, minthogy etnikailag és nyelvi tekintetben el vagyunk szigetelve, nagy áldozatokot kell hozni kulturánkért, mert ha keleti szomszédaink, akik amúgy is felhasználják minden alkalmat Magyarországot kisebbsítésére, kulturális téren tulajdonilag bernünket, akkor a sorsunk minden valószínűség szerint meg van pecsételve. Ez a magasabb szempont indította a magyar nemzetet arra a belátásra, hogy az elmúlt küzdelmes tíz esztendő alatt a legsúlyosabb áldozatokat hozza meg a nemzeti művelődés érdekében s ugyanez a történelmi szükségszerűség kényszerít bennünket arra, hogy olyan szervezeti formákat találjunk, amelyek segítségével a magasabbrendű kulturát, az emberi szellemnek ezt a legnemesebb virágát tovább ápolhassuk és tökéletesebbé fejleszthesük. Kulturális elszigeteltségünkben, tehát szükségünk van azoknak a nemzeteknek a barátságára, amelyek a magyar kultúrában felfedezik és értékelik azokat a kiválóságokat, amelyekből az egész emberiségnek haszna és előhaladása származik. Mint ahogy az évszázadok folyamán osztrák szomszédunktól mindig elfogadtuk azokat a kulturális ráhatásokat, melyek nemzetünket belekapcsolták a nagy nyugati kultúrközösségbe, ez után is kultúrserveinken keresztül ápolni fogjuk ezt a nemes és értékes barátságot, mert azt tapasztaljuk, hogy Ausztria is velünk szemben így cselekszik s a Duna medencében Magyarországot az, melyet kulturális tekintetben is vezetőként ismer el. Az osztrákokban azokat kell tisztelni, akik a Budapest és Bécs közötti kulturális kapcsolatok kiépítését a két nemzet közös érdekének tartják, ezáltal elvitathatatlan szolgáltatásokat tesznek annak a nyugateurópai eszmének, mely nem az erőszak jogán akar vezető szerepet biztosítani magának az államiok családjában, hanem igenis a szellemnek világító szövetségét, mely a békés együttműködés útját építi s teremt olyan értékeket, melyek átszárnyalnak a határon s hirdetik a nemzeti géniusz kiválóságát.

Legyen a magyar kultuszminiszter bécsi látogatása még szorosabb kézfogás a két nemzet között a jövőre nézve, mindkét nemzet találja meg egymásban azt a baráti szomszédot, aki kölcsönös tisztelettel és elismeréssel viseltetik a nemzeti és egyetemes kulturális értékek iránt.

Vásároljunk közszegyi kereskedőnél és laparostól.

Az 1532. évi török ostrom 400 éves évforduló napjának megünneplése.

A „Köszeg és Vidéke” február 9-iki számában egy nagyjelentőségű képviselőtestületi határozatról számol: Köszeg város ostromának 400 éves évforduló ünnepségével kapcsolatban. Nem volt kétséges, hogy a gondolat megértéssel fog találkozni a város vezetősége részéről, ki már annyiszor adta tanujelét a múltban annak, hogy a város történelmi hagyományai iránt megértéssel viseltetik. Nem mondhatunk erre mást, minthogy emlékeztetbe idézzük Kossuth Lajosnak a véderő megszavazása érdekében mondott beszédének szavait, hogy annyi elszántságot a kivitelben, mint amennyi lelkesedést a megajánlásban, akkor az ügy sikere biztosítva van s ez nemcsak erkölcsi tőkét jelent a városnak hanem idegenforgalma révén anyagi hasznot is hoz.

Van azonban még egy feltétele az ünnep sikerének, hogy a város közönsége is szeretettel karolja fel az ügyet és ismerje azon megfontolásokat és megfontolásokat, melyek ezzel kapcsolatban felmerülhetnek.

Ezért közöljük alábbiakban az emlékirat szövegét, mely nagyjában az ünnepség vázlatát foglalja magában:

A mai szomorú és nehéz helyzetünkben ünnepelni csak akkor szabad és lehet, ha az esemény vagy az ünneplés tárgyát képező gondolat egyben a magyar nemzet eszményi törekvéseinek kifejezője és hordozója is. Hogy mi lehet a mi eszményünk ma, abban mi magyarok, Istennek hála, mindnyájan egyetértünk: Nagy-Magyarország. — S megragadni minden alkalmat, mely ezt a célt előre viszi és az európai népeket ennek szükségéről, meggyőzi, olyan kötelesség, mely alól sem egyén, sem testület, sem társadalom, sem a nemzet egyeteme magát ki nem vonhatja.

Nekünk Trianon óta akár politikai, akár kulturális, akár gazdasági téren, csak egy törekvésünk lehet, hogy Európa lelkiismeretét felébresszük és az európai nemzetekkel megértessük történelmi hivatásunkat a Duna medencéjében, amit a népek életében az isteni gondviselés jelölt ki számunkra: azaz közvetíteni, kiegyenlíteni, ha kell őrni állani a nyugatért kelet felé. S ezen történelmi hivatásunknak 1000 éven át meg is feleltünk bölcs mérséklettel, szilárd akaratral s ha kellett vérünk hullásával, amint ezt történelmünkben ezer és egy példa bizonyít.

A Duna medencéjében elhelyezkedett magyarság szabott határt a bizánci kultúra terjedésének, ő állította meg a keletről előtörő népek áradatát s ő védte testével, sőt végül független állami életének feláldozásával Európát a török áradattal szemben s csak a közelmúltban is a keleti veszedelemmel szemben elerőtlenedett kardját újból felemelte s egyedül állott habozás nélkül Lengyelország mellé, pedig az ötvenes világégésben kimerülten, megcsonkítva, kifosztva állott azoktól körülveve, kik rajta meggazdagodtak, erődhöz, hatalomhoz jutottak, de akiknek még csak jó szavuk sem volt az ügy érdekében, sőt titkon óhajva várták a keleti nagy szláv hatalom előnyomulását.

Csodálatos tragikum ez a történelmi tény a magyar nemzet életében s oka ennek a meg nem értésnek más nem lehet, minthogy magunk is keleti népek lévén, egyedül, testvér nélkül állunk az európai nemzetek sokaságában, főként azonban, hogy nem ismernek bennünket, nem ismerik nemzeti törekvéseinket, mi pedig gyakran feledésbe engedjük menni azokat a történelmi mozzanatokat, melyek ennek kétségtelen bizonyítékául

szolgálhatnának, ahelyett, hogy jól szervezett propagandával a világ szemé elé állítottuk volna ezt. Bennünket 1918-ban nem is erőtlenségünk, hanem a jól megszervezett ellenséges propaganda fojtott meg.

A lelkiismeret — különösen ha rossz — bizony nehéz felébreszteni s Lengyelország igazságtalan felosztásának tudata is nem-e 100 évig furdalta Európa lelkiismeretét, míg végre elhatározó lépést tett érdekében. Nekünk sem szabad csüggednünk, hogy út a megváltás órája, de legyünk résen állandóan s használjunk fel minden alkalmat, hogy az európai nemzetek lelkiismeretét ébren tartsuk. S van-e erre alkalmasabb pillanat, mint olyan történelmi eseményeket kiemelni, melyekből kétségtelenül kilálglik az a nagyszerű szolgálat, amit éppen az ő érdekükben, a nyugati kultúra érdekében végeztünk. Ilyen történelmi eseményekre bőségesen akad példa leginkább a török támadások idejéből és főként azon időtől kezdve, midőn az európai nemzeteket is közelről érdekelte ennek a küzdelemnek végső eredménye.

Mohács európai szemmel nézve nem más, mint a magyar nemzet váltakozó kimenetelű, török ellen vívott harcainak egy fázisa. Nem sok ügyet vetett rá még Európa, nem érezte a veszélyt, ami fenyegeti, mert különben hogyan képzeljük el azt a történelmi tény, hogy a francia király akkor köt szövetséget a törökkel, midőn az 1525-ben éppen Magyarországot ellen döntő támadásra készül; vagy hogyan értsük meg a hatalmas tetőpontján álló Németrómai császárság magatartását, mikor az indirekt neki szóló 1532. évi török támadás alatt, nemcsak összetett kezekkel nézi küzdelmünket, hanem egyenesen megakadályozza önző hatalmi vágyból a nemzet egyesítését, midőn az a csapás után felbredő életosztónnel, de még meg nem szervezett anyagi erővel, élethalál harcra készülődik a török ellen, vagy azzal a gondolatlalt foglalkozik, hogy magát megmentendő vele szövetséget kössön. (Polytatjuk.)

Hirdetmények.

1711—1930. sz. Magyarország Főméltósága Kormányzója háborus emlékérem alapított, mely háborus emlékérem alapszabályai szerint Magyarország Kormányzója mindazok részére, akik 1914—1918. évi háboruban tényleges katonai szolgálatot teljesítettek, akár a hadrakelt seregben, akár a mögöttes országrészekben, továbbá hadiözvegyek, hadiárvaik részére végül mindazok részére, akik mint polgári egyének 1914—1918. évi háboruban állami vagy ezzel egyenértékű szolgálatot teljesítettek és működésükkel a fegyveres erő érdekeit előmozdították (közigazgatás, posta, távívda, vasut, hadiipar stb) háborus emlékéremet adományoz. Kivételesen adományozható azok részére is, akik a forradalmi idők alatt a megaláztatás és megpróbáltatás nehéz óráiban Istenbe vetett erős hittel és a haza iránti önfeláldozó hűséggel nemzeti eszényeink lelkes harcosai voltak. Akik ezen háborus emlékéremre igényt tartanak, illetékmentes kérvényüket mielőbb adják be a városháza II. sz. s. obájában. Kérvényülapon minden dohánytözszédben 10 fillérért kapható, melyen csak az adatokat kell kitölteni. Aki katonai szolgálatot teljesített zöld színű kérvényülapot tölt ki, aki polgári életben szolgált a haza javára a háborus években, fehér ürlapot tölt ki. Hatóságomnál már eddig is tömegesen adják be derek polgáraink a háborus emlékérem kérese iránti kérvényüket. A város hazafias közönségétől el is várom, hogy az igényjogosultak mindannyian megszerzik az emlékéremet, mely az új nemzedéknek és az utókorak örök emléke,

Szekrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorra 1 pohár természetes Ferenc József keserűvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a Ferenc József viz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és felszerültekben kapható.

Az állami tanítóképző intézet ifjúsága által március hó 1-én (szombaton) este 7/8 órai kezdettel a Mulatóban rendezendő táncmulatsággal egybekötött hangverseny műsora a következő: 1. Mozart: Szóttetés a Serailból; zenekar. 2. a) Farkas Nándor: Rozsa van a keblén; karének, b) Sztojanovics Jenő: Régi emlékek; karének. 3. Táncc jelenetek, Dörner Janka közreműködésével. 4. Farsang; zenekar. 5. Huber Károly: Fohász; karének. 6. Vadnay László: Öfenege szobája. Bohózat 1 felvonásban. Pálmy Idus közreműködésével. 7. Rákóczy-induló; zenekar. Belépődíjak: oldalor és középen az I-VI. sor 2.50 P, a VII. sortól 2 P, állóhely és diákjegy 1 P. Családjegy (3 személy) I. helyre 5 P, II. helyre 4 P. Jegyek előre váltakozó Roth József és Americanum r. t. közv. kereskedésében.

A Concordia családi estje. Ma este fél 9 órakor tartja a Concordia családi estélyt a Mulató kistermében, melyre a dalárda pártoló tagjait és dal barátait ezúton is meghívja a vezetőség. A Concordia kedves, farsangi műsor keretében szórakoztatja az estélyen a közönséget, mely estélyre belépődíj nincsen. A műsor a következő: 1. Ud. özlő beszéd. 2. Jellige; megyei jellige; Magyar sáhaj; Tamási bíró háza. 3. Kopasz a völgényem. Monológ. Előadja Schumeth E. us. Tátra keresztje. Irta János barát. Szavalja Meyer Miklós. 5. Szerelmi vallomások. Humoros. Előadja Zsitsik József. 6. Nem, nem, soha. (Aschner Józsefől). Ima. (Farkas Nándortól). Szerető: Megzavarva édes álmom. Énekl. a Concordia. 7. A zsarnok. Bohózat. Előadja: Zsitsik József, Schumeth Annus, Kőszegi János, Kőszegi Margit. 8. Nézz szemembe. Lám megmondtam. Matrőzkar. Kilencet ütött az óra. (Dalok). Énekl. a Concordia. 9. Az öngyilkos. Monológ. Előadja Koroknay Ferenc. 10. Szerenád. Fohász. Énekl. a Concordia.

Hangverseny. A honvéd állomásparancsnokság tudatja, hogy az 5. honvéd gyalogezred zenekara vonós hangszerekkel február hó 23 án este 9 órai kezdettel az Elite kávéházban Közeget szab. kir. város közönségének tisztelőit hangversenyre. Belépődíj nincs.

Ma van d. e. 11 órakor a reál gimnázium disztermében a Kath. Szanatórium Egyesület közzegeti fiókjának közgyűlése.

Ifjúsági előadás. Az evangélikus leányliceum Széchenyi István önképzőkörre f. hó 23 án vasárnap d. u. 6 órai kezdettel ifjúsági műsoros estét rendez, amelyen az intézet a szülőket és érdeklődőket szívesen látja. Külön meghívók nincsenek.

Akar Ön csodarádiót látni és hallani? Meujen el Mayer János vendéglőjébe, ott láthat és hallhat egy 3 csöves Telefunken hálózati készüléket, melynek teljesítőképessége felülmúlja bármely más gyártmányu 4-5 csöves készüléket. Tekintse meg ezt a kicsi, csinos, jó és nagyon olcsó készüléket. Bővebb felvilágosítással ugyanott szolgálnak.

A szil. Domonkosrendi nővérek vezetése alatt álló Felöltött Leányok Kongregációja március 8. és 9 én d. u. 7/6 órai kezdettel a zárda disztermében a szegényházak javára előadást rendez. Az előadás műsora: 1. Nyitány előadja a reál gimnázium zenekara. 2. Sik S.: Jó nekem Uram, szavaltat. 3. Ritmikus labdázás. 4. Sik: Kiáltás a kapuból, szavaltat. 5. A reál gimnázium zenekara. 6. Kincs István: „Kismama” című 2 felvonásos vígjátéka. — A jövedelem fokozása céljából a kongregáció meghívókat nem bocsát ki. Jegyek az Americanumban kaphatók márc. 8 től kezdve, részben pedig a tagok árusítják majd. I. hely 1 P, II. hely 80 f., állóhely 50 f. Tekintettel a neves célra, felülfizetéseket közönséggel fogad és hiányilag nyugtáz a rendezőség.

Az álarcosbál alkalmával befolyt felülfizetésekről szóló névsort helyszűke miatt csak a jövő számban közölhetjük.

Tegnap bál,
ma vendégség, holnap színház.
ki üzeni ruhával? Nem baj.
Segít a Lux. De vigyázzon!
Csak egy Lux van — a kék
dobozban. Amit nyitva ámul-
nak az nem Lux.

Goldberger-Bernberg és
Lux-ot ajánl
Parizette és összes új
kreációi mosáshoz!

A tűzoltók álarcos bálja. Szombaton este zajlott le a tűzoltók hagyományos álarcos-bálja, a szokottnál fényesebb, minden várakozást felülmúló keretek között. A Mulató termetét zsúfolásig megtöltötte városunk színe jv. Megjelent a mulatságon Lingauer Albin képviselő is, aki a bál fővédnöke volt. Az álarcosok bevonulását fél-tíz órára tüzték ugyan ki, azonban mégis tíz óra mulott, mire a kíváncsi közönség folytonos sürgetésére végre bevonultatták őket cigányzene kíséretében. A szabaddal szebb jelmezekre alább fogunk ráérni, első sorban is ki akarjuk emelni a bál szervezős meg-
lepetéseit. Nagy feltűnést keltett egy óriási fánk, melyet két, ugyancsak jelmezes cukrász, inas vitt körbe, azután megálltak, letették a fánkot, mely hirtelen felnyitott és Kleininger Józsefné a bolvárosi cukrász neje emelkedett ki belőle cukrászleánynak öltözve és további meglepetés gyanánt osztogatta a figyeltelt töltött stancilika, mely a zsúfolásig megtelt teremben uralkodó hőségben bizony jól esett. A súlyos fánkot vivő cukrászleánók a minden tréfában elsőrangú Wilfinger Vilmos és Wagner Jenő voltak. A második meglepetés szintén sikerült volt, mely abból állott, hogy egy éppen feldiszipelt kétkerekű kordélyon egy tipikus kínai alak „Mister Közeget” betolta „Mies Közeget a bálterembe. A felismerhetetlenségig jól maszkirozott kínai „Mister Közeget” a mindig ötletes, magát elcsúfító Szederkényi Ilus, míg a kocsin ülő „Mies Közeget” Lidák János bonvédszázados volt. További feltűnést keltett még egy nagyfejű zsidó által bevezetett „Csicsónénak három lanya, mind a három egy szoknyába”, melyben Deutsch Mici, Draskovits Ilonka és Erzsé voltak bebujtatva. A bevezető Csicsónét nagy elfoglaltsága miatt dr. Fucas Endre helyettesítette. A díszes kapuvári viselőt párok Németh Mihály és neje, Zorhofer Tivadar és neje voltak. A legzebb jelmezeket — a hét folyamán hallott és lezúrt válmányokból merítve — Wiedemann Lily, mint Csipkerózska, Pázmándy Baby Mephistó, Rónay Baby, mint spanyol Rio Rita, Wölfel Ilus, mint pirrette viselték. A többi jelmezesek a következők voltak: Császár Manci Körrendő pierré, Fekete József feherorosz. Stipkovics János fehérorosz, Takács Mariska magyar lány, Németh Jolán osikólegény, Kőcsán Mici zsidó, Oni chi Ottóné Locsmándról skót nő, Bartos Edir pierré, Pachor Etus Locsmándról puderdoboz, Pachor Rozsa Locsmándról parasztmennyecske, Seyring Helly Sopronból pillangó, Kőszegi Margit

diák, Weidl Elek duna idorfi rém, Pálmy Idus margarita. Ohily Apád orvos, Iliás Irén pierré, Lonozkir Józsi Cséprgről fantázia, Grezovita B. z. i. Cséprgről fantázia, Wiedemann Tibor spanyol, Wiedemann Vali szobalány, Seybold Ilus matrőz, Schmidt Mici perzsa nő, Wiedemann Ibolyka mint Pirozka, Császár Miklós és Kovács Dzsó bohócok, Horváth Idus Szombathelyről bohóc, Tomás Elvira léggömb, Varga Imre Madame Dubarry, Holzer Irén Offenbach, Weidl Nóra alpeai nő, Czeller Irma Sopronból állwien, Kovács Viktor pierré, ifj. Martini János pierré, Császár Piri bohóc, Kősz Ilonka hólabda, Hanel Vali pikdáma, Mathiasz Bözei kéményseprő, Blakovits Kató Alsópulváról sziv, Orr Gizus Horvátzsidányról ördög, Gott-hárd Dzsóbohó fantázia, Borhy Károly perzsa sah. A kitűnő hangulatu mulatságon válasszatták meg ez évre „Miss Közeget”, a politikai választásokhoz hasonló körülmények között. A nyertes Deutsch Mici lett. A jelmezeket is díjazták, de ezalatt nem a legszebbeket, mert annyi szép volt, hogy nehéz lett volna a zsűrinek pártatlan döntést hozni, ezért tehát a legötletesebb jelmezeket részesítették jutalomban. Az első díjat Németh Mihály, a második díjat Weidl Nóra, a harmadikat Wiedemann Ibi nyerte el. A férfi jelmezek közül a jól megérdemelt első díjat Mister Közeget Szederkényi Ilus, a másodikat pedig Kovács Dzsó nyerte el. A díjakat a választás eredményének kihirdetése után, nyomban ki is osztották. A mulatság úgy anyagiilag mint erkölcsileg nagyon fényesen sikerült, ami arra a reményre ad jogot, hogy a következő álarcos bál még nagyobb sikert fog aratni, ha a bálház termeti nem fogunk kicsinek bizonyulni. A másnapi legényeségi bál szintén kitűnő hangulatban és jó anyagi siker mellett zajlott le, a legesekélyeb incidens nélkül.

A Zenepártoló Egyesület e héten kedden és pénteken 7/9 órakor tartja próbáit a polgári fiókjának disztermében, melyre a vezetőség kéri a tagok teljes számbani megjelenését.

Nyilvános közönet. A szombathelyi Takarékpénztár közzegeti fiókjá 20 pengőt adományozott az önk. Tűzoltóegyesületnek, melyért közönetet mond a parancsnokság.

Roth Jenő kölcsönkönyvtárának újdonságai: Courtis—M. Nach dunklen Schatten das Glück, Wallen, A meztőlés.

Keresek egy 3 szobából álló komfort lakást bérbe az. hó 1 éri. Cím: Tetter Győző újvezető Vasvár.

Hangzene 9 órától záróráig. Belépődíj nincsen.

